–ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за інтернет-ресурсами)

02.11.2026

Зміст:
(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання
Бюджет культури-2027: зростання є, розвитку нема. – Ольга Сагайдак

Реформа мережі закладів культури: лібералізувати не можна втратити. – Анастасія Платонова

МЗС України і Меджліс засудили російські заходи у Ханському палаці в Бахчисараї. – Дар'я Лобанок

Сирійська та візантійська кераміка: окупанти продовжують незаконні розкопки на території Херсонесу Таврійського. – Людмила Слободенюк

Артур Дронь: «Я хочу повернути погляд на війну від статистичного та політичного виміру до особистого і людського». – Ольга Айвазовська

Митці на фронті
«До жіночої мобілізації треба готувати насамперед чоловіків»: Ярина Чорногуз про армію та письменництво

Вшанування пам'яті
«Гідний похорон – не лише про статус, а і про піклування»: дослідниця смерті – про онлайн-горювання і пам'ять як любов. – Вікторія Кіхтенко

Нова мова пам'яті: як поєднання стінопису та цифрових технологій оживило історію загиблого воїна. – Юрій Мартинович

У Львові відбувся вечір пам'яті Олега Лишеги. – Микола Шмигін

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України
Жодних «сталкерів сво»: заборонили поширювати ще 9 пропагандистських книжок з росії

Медіа
Тема реінтеграції тимчасово окупованих територій майже зникла з українських медіа, – дослідження «Детектора медіа»

Мовні питання
Третині опитаних, які перейшли на українську, заважав страх помилятися

російськомовні батьки купують дітям україномовні книжки – дослідження

«Ми хочемо, щоб розмова про мову перестала бути токсичною», – Богдана

Лаюк про дослідження «Мовний барометр». – Діана Горон

«Сенс», Ольга Дубчак та Іван Малкович – лавреати «Мовної ініціативи-2026»

Частка української мова в ютубі зростає. Але не там, де ми звикли шукати. – Ольга Тищук

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

«Культура не має бути зручною»: деталі скандалу у Львівському театрі ляльок. – Катерина Сліпченко

Креативні індустрії

Український розробник створив застосунок для швидкого вибору фільму для перегляду. – Микита Кишиневський

Благодійність

Примірник ще не анонсованої книжки Ілларіона Павлюка продали за донат у 58 тисяч

У Харкові пройде благодійний передпоказ фільму про Паралімпіаду з Владом Хільченком. – Олексій Содома

Олександр Пономарьов проведе благодійні концерти у США на підтримку українських захисників. – Ірина Пташка

Театр

«Це – свято для мене як авторки роману»: Анастасія Левкова про театральну прем'єру «За Перекопом є земля». – Людмила Слободенюк

«Трилогія завершилася, але не катастрофою».Тамара Трунова – про «Не розходьтесь.Трипілля» і складність мислення. – Вікторія Кіхтенко

Відеоверсію вистави-дослідження «Кімната Левчанівської» театру «Гармидер» опублікували на YouTube

Музика

Клавесинна музика в Україні. Де навчатись, на чому і який репертуар грати? Друга частина. – Дарія Гнатів

DTF Magazine оголошує опенкол на музичний проєкт Mirage Camp 2026. – Олексій Содома

Вийшов посмертний альбом воїна Третьої окремої штурмової бригади Ярослава «Варнака» Іванова. – Дар'я Лобанок

Діджейка Nastia скасувала виступи в США через політику Трампа щодо України. – Оксана Мамченкова

Візуальні мистецтва

Сімейні діалоги, спадок митців та монументальне мистецтво: 17 виставок листопада. – Анастасія Курінська

Український фотограф Саша Курмаз став фіналістом престижної фотопремії Deutsche Börse Prize. – Дар'я Лобанок

Роботи карикатуриста з Дніпра вийшли до фіналу міжнародного конкурсу в Марокко. – Микита Кишиневський

Кіномистецтво. Кінопрокат

Мінкульт розглядає питання підтримки кінотеатрів та кіноіндустрії в умовах повномасштабного вторгнення. – Марина Пилипенко

Фільм «Камуфляж» здобув перемогу на 55-му Міжнародному кінофестивалі «Молодість». – Анна Коваленко

У Харкові відбудеться фестиваль «Мандрівний Docudays UA». – Олексій Содома

Фільм режисерки Жанни Озірної «Інтимна сцена» презентують на Les Arcs Coproduction Village у Франції. – Валерія Буняк

За премію кінокритиків «Кіноколо» цьогоріч змагатимуться 166 робіт. – Валерія Буняк

Як Олена Пчілка врятувала Колобка. – Андрій Кокотюха

Українська кримінальна комедія «Добре, що мама не знає» вийшла у прокат після восьми років роботи над фільмом

Неонуар, кримінал і сімейні таємниці. Брати Литвиненки презентували фільм «Добре, що мама не знає». – Оксана Наумова

Вийшов трейлер фільму «Машина часу Майдан» про Революцію Гідності

Американсько-український режисер Євген Котляренко: «Хаос сьогодні став підписом самої реальності». – Наталія Серебрякова

Література. Книговидання

Віктор Круглов очолив новий комітет для видавців і друкарів у Спілці українських підприємців

Дебютну книжку «Аґрафки» номінували на естонську премію за найкращий дитліт

В Угорщині видали історичний роман Володимира Даниленка «Клітка для вивільги». – Микола Шмигін

Музейна справа

«Пам'ять у кадрі»: на виставці ЮНЕСКО презентували рідкісні кадри з життя єврейських громад України. – Микола Шмигін

Музей української діаспори відновив роботу після обстрілу рф 22 жовтня. – Тетяна Борисенко

«Франко. Калейдоскоп» – екскурсія

У Миколаєві до музею передали стародруки, які намагалися вивезти до Молдови

Охорона культурної спадщини

У лісі поблизу Чернівців знайшли римські артефакти віком близько 1800 років. – Наталія Фанок

Бібліотечна справа. Читання

План релокації та збільшення фінансування: що розповіли в Держкомтелерадіо про подальшу роботу Книжкової палати. – Юрій Свиридюк

Держархів Миколаївщини презентує документальну виставку, присвячену 145-річчю від заснування обласної бібліотеки. – Микола Шмигін

Закордонні українці

У Канаді вересень офіційно став Місяцем української спадщини

Підтримка України у світі

Голлівудський актор приїхав до Чорнобиля: зірка «Гри престолів» здивував несподіваним візитом. – Людмила Онуфреїв

Загальні питання

Бюджет культури-2027: зростання є, розвитку нема. – Ольга Сагайдак

Голова правління Коаліції дієвців культури О. Сагайдак проаналізувала те, як новий бюджет планує підтримати культурний сектор, і чому в ньому бракує стратегічного бачення. Текст складається з двох частин. Перша пропонує критичний аналіз бюджету з огляду на його стратегічні та концептуальні недоліки. Друга – детальний розбір кожної статті фінансування культури з коментарями авторки. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/yak-finansuvatimetsya-kultura-u-2027-roci-analiz-derzhbyudzhetu-318720/

Реформа мережі закладів культури: лібералізувати не можна втратити. – Анастасія Платонова

Минулого тижня відбувся круглий стіл «Зміна філософії фінансування культури», організований Коаліцією дієвців культури, який було присвячено трансформуванню моделі державного управління мережею закладів культури. У зустрічі взяли участь як фахівці з культурної спільноти й очільники закладів культури, так і представники органів державної влади. Метою заходу було заявлено спільне обговорення принципів, за якими нині організоване державне фінансування культури, та пошук відповіді на запитання, як перейти від системи, що утримує заклади культури, до системи, яка дає їм змогу виконувати свої функції, розвиватися й відповідати потребам громад. Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253664/2026-10-31-reforma-merezhi-zakladiv-kultury-liberalizuvaty-ne-mozhna-vtratyty/

МЗС України і Меджліс засудили російські заходи у Ханському палаці в Бахчисараї. – Дар'я Лобанок

Міністерство закордонних справ України та Президія Меджлісу кримськотатарського народу засудили заходи, заплановані росією на 31 жовтня – 1 листопада у Ханському палаці в Бахчисараї, заявивши, що рф використовує пам'ятку для пропаганди імперської політики та виправдання окупації Криму. Про це йдеться у заявах МЗС України та голови Меджлісу Р. Чубарова. Вони звернулися до ЮНЕСКО та її держав-членів, щоб задіяти міжнародні механізми для захисту культурної спадщини кримських татар. У цьому контексті МЗС закликає: надати принципову оцінку російським пропагандистським діям на території тимчасово окупованого Криму, посилити міжнародні механізми щодо захисту кримськотатарської культурної спадщини та посилити відповідальність рф за систематичне знищення культурної спадщини України, що має ознаки воєнних злочинів. Також у відомстві заявили про погіршення стану пам'ятки через «реставрацію», проведену російськими окупантами в Бахчисараї. За даними голови Меджлісу Р. Чубарова, програма заходів передбачає облаштування «польового табору російської армії», відтворення побуту полків, які дислокувалися в Криму, та відкриття виставки «Кримська війна 1853–1856 рр.». «Особливо цинічним є те, що всі ці заходи, покликані прославляти російську колоніальну політику в Криму XIX–XX століть, яка

супроводжувалася жорстокими переслідуваннями корінного кримськотатарського народу та активним заселенням захопленого Криму російськими колоністами, пов'язуються з так званим „днем народної єдності", який відзначається в державі-окупанті 4 листопада», – написав Чубаров. Він вважає, що використання палацу для пропаганди спрямоване на виправдання сучасної політики росії щодо кримських татар. Президія Меджлісу також закликає ініціювати позачергову сесію Виконавчої ради для розгляду ситуації у тимчасово окупованому Криму. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajina-zasudila-rosiyski-zahodi-u-hanskomu-palaci-v-bahchisaraji-318745/

Сирійська та візантійська кераміка: окупанти продовжують незаконні розкопки на території Херсонесу Таврійського. – Людмила Слободенюк

На території Херсонесу Таврійського, який ЮНЕСКО внесла до Списку об'єктів всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою, протягом вересня–жовтня цього року росіяни провели ще одні незаконні розкопки і вилучили фрагменти сирійської кераміки та полив'яну кераміку візантійського походження. Окупанти досліджували ділянку розмірами приблизно 30 на 30 м. За цей час обстежили третину площі, решту – хочуть перекопати за найближчі п'ять років. У 2027 році досліджувати локацію планують два з половиною місяці. Докладніше:

https://suspilne.media/crimea/1441683-sirijska-ta-vizantijska-keramika-okupanti-prodovzuut-nezakonni-rozkopki-na-teritorii-hersonesu-tavrijskogo/

Артур Дронь: «Я хочу повернути погляд на війну від статистичного та політичного виміру до особистого і людського». – Ольга Айвазовська

В інтерв'ю автор «Гемінґвей нічого не знає» та «Лікарня Святого Пантелеймона» ділиться своїм баченням української перемоги, яка полягає у збереженні незалежності та життів людей, а не просто абстрактних територій. Письменник міркує про трансформацію віри в Бога на фронті в умовах перманентної небезпеки та пояснює, чому російська православна церква перетворилася на державний апарат, який суперечить християнським цінностям. Окрему увагу приділено проблемам комунікації та прірві в досвідах між військовими (зокрема тими, хто повернувся з полону) та цивільним суспільством у тилу. Дронь аналізує явища мобілізації, тригери воєнного часу (зокрема, використання російської мови) та деструктивність «міряння болем» всередині країни. Також порушено тему культурної дипломатії – роль української літератури за кордоном як інструменту, що повертає іноземцям розуміння жорстокої реальності війни замість сухих геополітичних зведень новин. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/31/777288_artur_dron_hochu_povernuti.html

Митці на фронті

«До жіночої мобілізації треба готувати насамперед чоловіків»: Ярина Чорногуз про армію та письменництво

У новому сезоні подкасту «На її плечах» йдеться про жіноче лідерство у різних сферах і про жінок, чиї голоси звучать гучно в Україні та світі. Гостя шостого епізоду – Я. Чорногуз, військовослужбовиця морської піхоти, письменниця, лауреатка Національної премії України імені Тараса Шевченка. Пройшовши шлях у війську від бойової медикині до операторки БПЛА, вона відверто ділиться думками про мобілізацію жінок, соціальний захист в армії та материнство, а також розповідає про свою нову прозову книжку. Опубліковано коротку текстову версію епізоду. Докладніше:

https://divoche.media/2026/10/30/do-zhinochoi-mobilizatsii-treba-hotuvaty-nasampered-cholovikiv-yaryna-chornohuz-pro-armiiu-ta-pysmennytstvo/

Вшанування пам'яті

«Гідний похорон – не лише про статус, а і про піклування»: дослідниця смерті – про онлайн-горювання і пам'ять як любов. – Вікторія Кіхтенко

«Понад десять років соціологиня Г. Герасим досліджує смерть і поховальні практики в межах студій смертності. Часом наукові пошуки доводиться подавати в обгортці сусідніх дисциплін, як-от соціологія релігії. І українські, і західні інституції не завжди відкриті до вивчення death studies – як і до того, що науковиця може проводити час на цвинтарі. У камеру Zoom дослідниця показує Mortality – британський академічний журнал про смерть і суспільство. В Україні таких журналів немає. Як і інституту вивчення смертності на кшталт Центру вивчення смертності й суспільства при університеті Бата у Великій Британії. Водночас чимало українських дослідників вивчають смерть із різних боків – етнографи, фольклористи, історики, психологи, які працюють із втратою. Зараз Герасим – авторка і викладачка вже на другому наборі семінарського курсу „Студії смертності" від освітньої платформи „Локус", а також готується стати докторкою філософії із соціології в Університетському коледжі Дубліна». В інтерв'ю Герасим розповідає, чи допомагають некрологи в соцмережах прожити смерті близьких; що робити суспільству, яке має нерівномірні втрати від війни і як пам'ятати своїх померлих, якщо вони не лишають чітких інструкцій. Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1438795-gidnij-pohoron-ne-lise-pro-status-a-i-pro-pikluvanna-doslidnica-smerti-pro-onlajn-goruvanna-i-pamat-ak-lubov/

Нова мова пам'яті: як поєднання стінопису та цифрових технологій оживило історію загиблого воїна. – Юрій Мартинович

Із вуличних динаміків лунає молитва українського націоналіста. Голосом О. Христенка і його побратимів. Христенка немає з 7 червня 2023 року. Але у Львові на проспекті Червоної Калини, 127А, на стіні будинку, де він ріс, вже два роки є його портрети, його голос і його історія. Створила їх мати – О. Крилова. Разом із друзями родини й сусідами. Про цю історію вшанування пам'яті йдеться у програмі «По живому». Докладніше:

https://espreso.tv/suspilstvo-nova-mova-pamyati-yak-poednannya-stinopisu-ta-tsifrovikh-tekhnologiy-ozhivilo-istoriyu-zagiblogo-azovtsya

У Львові відбувся вечір пам'яті Олега Лишеги. – Микола Шмигін

У Львівському фотомузеї 29 жовтня відбувся вечір спогадів «У пошуках Лишеги», присвячений українському поетові, драматургу та перекладачеві О. Лишезі. Докладніше:

https://history.rayon.in.ua/news/1112912-u-lvivovi-vidbuvsia-vecir-pamiati-olega-lisegi

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Жодних «сталкерів сво»: заборонили поширювати ще 9 пропагандистських книжок з росії

У жовтні Державний комітет телебачення і радіомовлення України додав до переліку антиукраїнських книжок дев'ять видань, які виправдовують російську агресію, прославляють окупаційні війська та заперечують незалежність України; тепер перелік налічує 719 книжок. Докладніше:

https://chytomo.com/zhodnykh-stalkeriv-svo-zaboronyly-poshyriuvaty-shche-9-propahandystskykh-knyzhok-z-rf/

Медіа

Тема реінтеграції тимчасово окупованих територій майже зникла з українських медіа, – дослідження «Детектора медіа»

Частка публікацій, у яких реінтеграція тимчасово окупованих територій була головною темою, скоротилася з 3,6% у 2022 році до 0,1% у 2025-му. Водночас українські медіа стали більше уваги приділяти русифікації освіти та мілітаризації дітей в окупації. Про це свідчать результати дослідження «Ключові фрейми оповіді про життя в окупації в інтернет-медіа України (2022–2025)», підготовленого Центром досліджень ГО «Детектор медіа». Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253647/2026-10-30-tema-reintegratsii-tymchasovo-okupovanykh-terytoriy-mayzhe-znykla-z-ukrainskykh-media-doslidzhennya-detektora-media/

Мовні питання

Третині опитаних, які перейшли на українську, заважав страх помилятися

30% опитаних, які перейшли на українську мову після початку повномасштабного російського вторгнення, назвали страх помилитися або говорити з акцентом однією з перешкод, ще 24% згадали критику, зауваження чи насмішки з боку інших людей. Про це йдеться в дослідженні компанії Gradus. Згідно з опитування, для 49% людей, які змінили мову повсякденного спілкування після 24 лютого 2022 року, однією з головних перешкод було російськомовне оточення, а 48% було складно позбутися звички говорити російською. Ще 20% згадали вплив російськомовного контенту, тоді як 17% бракувало можливостей практикувати українську та людей, із якими можна

нею спілкуватися. Водночас 34% респондентів вважають, що жодних перешкод для переходу на українську немає, а зміна мови залежить від бажання самої людини. Під час дослідження також з'ясували, що 71% опитаних переважно спілкуються українською в повсякденному житті. Серед них 58% говорять нею з дитинства, 23% перейшли після початку повномасштабного вторгнення, ще 10% змінили мову спілкування у 2014–2021 роках, а 4% зробили це до 2014 року. Попри труднощі, з якими зіткнулися люди під час переходу, більшість учасників опитування позитивно оцінюють власне володіння українською: 85% почуваються дуже або скоріше впевнено, коли говорять нею, а під час письмового спілкування цей показник становить 88%, причому 55% назвали себе дуже впевненими у власних навичках. Крім того, 87% респондентів погодилися, що українська мова є важливим атрибутом незалежності України. Докладніше:

https://chytomo.com/tretyni-opytanykh-iaki-perejshly-na-ukrainsku-zavazhav-strakh-pomyliatysia/

російськомовні батьки купують дітям українськомовні книжки – дослідження

Батьки, які вдома говорять російською, свідомо обирають для дітей українські книжки й мультфільми, бо хочуть, щоб діти зростали в українськомовному середовищі. Про це йдеться в дослідженні «Мовний барометр України», яке агенція Info Sapiens провела для Міністерства культури. Його виконали за підтримки Work.ua та сприяння ГО «Український світ». Дослідники говорили з людьми з переважно російськомовною практикою, тими, хто говорить і українською, і російською, а також тими, хто перейшов на українську після 2022 року. Люди, які стабільно говорили українською і до, і після 2022 року, участі не брали. Усі опитані батьки вважають, що дитина має зростати українськомовною або добре знати українську, незалежно від того, якою мовою говорять удома. «Мова закріплюється там, де нею щодня послуговуються: у книжці, яку читаєш дитині, у розмові, де ніхто не висміює твій акцент. Тому ми робимо ставку на середовище: сучасні книжки, якісні переклади, доступні освітні ресурси», – сказала заступниця міністерки культури Б. Лаюк. Учасники дослідження позитивно оцінюють розвиток українського книговидання та перекладів світової класики й бестселерів. Також вони високо оцінюють український дубляж і сучасну українську музику. Натомість науковцям, викладачам і студентам бракує фахової літератури українською. Молоді також бракує українськомовних відеоігор, розважальних і пізнавальних відео. За словами учасників, алгоритми TikTok і YouTube часто пропонують російськомовний контент навіть усупереч бажанню користувачів. Інтерв'ю також показали, що перехід на українську в побуті найстійкіший, коли поєднуються три умови: ціннісна мотивація, українськомовне оточення та український контент. Більшість називає рідну мову громадянським вибором: навіть ті, хто досі розмовляє російською, вважають рідною українську як знак солідарності з Україною. За даними Info Sapiens, у лютому–березні 2022 року частка українців, які обирають для опитування українську мову, зросла з 52%

до 80%. У жовтні 2026 року її обирають 93% опитаних. «Але це не означає, що 40% населення, які почали обирати українську внаслідок війни, повністю перейшли на неї в усіх сферах. Реальність значно складніша», – пояснила заступниця директора Info Sapiens І. Волосевич. За її словами, майже всі українці підтримують витіснення російської з публічної сфери, але переходити на українську їм складно, а втручання в приватне спілкування викликає конфлікти. Результати дослідження описують досвід учасників, але не показують, як поширені ці практики серед населення. Наступним етапом Мінкульт планує масштабне кількісне опитування. З повним звітом можна ознайомитися на сайті міністерства. Докладніше:

https://chytomo.com/rosijskomovni-batky-kupuiut-ditiam-ukrainskomovni-knyzhky-doslidzhennia/

«Ми хочемо, щоб розмова про мову перестала бути токсичною», – Богдана Лаюк про дослідження «Мовний барометр». – Діана Горон

Про значення дослідження, його перші результати та подальше масштабування розповідає заступниця міністерки культури Б. Лаюк, яка відповідає за книговидання, читання, мовну політику та присутність української літератури за кордоном. Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253655/2026-10-30-my-khochemo-shchob-rozmova-pro-movu-perestala-buty-toksychnoyu-bogdana-layuk-pro-doslidzhennya-movnyy-barometr/

«Сенс», Ольга Дубчак та Іван Малкович – лавреати «Мовної ініціативи-2026»

Книгарню «Сенс», видавця І. Малковича, «Укрзалізницю», письменницю О. Дубчак та інших відзначено на «Мовній ініціативі-2026». Нагородження відбулося 29 жовтня в Києві під час форуму до Дня української писемності та мови «Українська – мова вільних», який організовує Мінкульт. Загалом 12 лавреатів здобули відзнаки в чотирьох номінаціях. Докладніше:

https://chytomo.com/sens-olha-dubchak-ta-ivan-malkovych-lavreaty-movnoi-initsiatyvy-2026/

Частка української мова в ютубі зростає. Але не там, де ми звикли шукати. – Ольга Тищук

Агенція TD Hub проаналізувала перегляди 1 137 найбільших українських ютуб-каналів у 15 тематичних нішах за 2024, 2025 і дев’ять місяців 2026 року та вивела частку україномовних каналів у переглядах. Вона щороку зростає, переважно завдяки коротким вертикальним відео та новим авторам. Докладніше:

https://detector.media/rinok/article/253694/2026-11-02-chastka-ukrainskoi-mova-v-yutubi-zrostaie-ale-ne-tam-de-my-zvykly-shukaty/

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

«Культура не має бути зручною»: деталі скандалу у Львівському театрі ляльок. – Катерина Сліпченко

Від 1 листопада Нижній зал Львівського обласного театру ляльок міг припинити своє існування як концертний майданчик. Про це розповіла його директорка, голова ГО «Локальна культурна підтримка» та артменеджерка М. Чічкова. Причиною стала скарга мешканки однієї з квартир, розташованих у приміщенні театру. Вона нарікає на гучність і дискомфорт, який створюють концерти. Нижній зал у театрі ляльок – це простір камерної культури, театральний майданчик та концертний зал, у якому представляють незалежну та часто некомерційну культуру. Простір відкрили у грудні 2021 року, проте там встигли провести лише кілька концертів до початку повномасштабного вторгнення. Роботу залу відновили у квітні 2022 року й великою її складовою стали збори для потреб ЗСУ, зокрема для музикантів, які зараз перебувають у війську. На сцені Нижнього залу виступали «Пиріг і Батіг», «Пенсія», «Ницо Потворно», «Мертвий Півень», «Три кроки у ніч», Ігор Цимбровський та інші артисти. Тут також читали лекції про український андерграунд 90-х, проводили музично-поетичні вечори, вчили танцювати традиційні танці. Колись у цьому приміщенні був культовий клуб «Лялька». Оскільки зал розташований у підвалі, то заходи тут можуть проводити й під час повітряної тривоги, чим можуть похвалитися далеко не всі концертні майданчики міста. «У будинку під час пандемії купила квартиру жінка, якій з самого початку не подобалися концерти. Вона каже, що відчуває вібрацію в себе на п’ятому поверсі. Я робила звуковий аудит. Мені сказали, що з великою імовірністю це помешкання неправомірно врізане у вентиляційну шахту, яка йде від Нижнього залу. Тож по цій трубі дуже добре йде звук. Навіть якщо зробити звукоізоляцію, це не допоможе. Але людина не намагається розв’язати проблему. Вона вважає, що якщо їй заважає музика, то ми цю музику маємо припинити. Аргументи про те, що ми збираємо на військо, що у цьому приміщенні багато років проводили концерти, не працюють», – розповіла Чічкова. Вона додала, що сусідка неодноразово викликала поліцію. Водночас правоохоронці не знаходили жодних порушень. «Я розробляла політику регулювання вуличного мистецтва у Львові й вже 15 років роблю Свято музики, тож я прекрасно розумію усі норми. Нижній зал – це концертний зал, де люди слухають музику і йдуть додому. Це не клуб, це простір камерної культури», – додає артменеджерка. За словами організаторів концертів, сусідка неодноразово погрожувала їм, нападала на команду та відвідувачів Нижнього залу. Також мешканка звернулася за підтримкою до депутата ЛМР Є. Кузика (театр ляльок тривалий час підпорядковувався ЛОДА, проте нещодавно став комунальним). Докладніше:

https://zaxid.net/kultura_ne_maye_buti_zruchnoyu_n1649096

Креативні індустрії

Український розробник створив застосунок для швидкого вибору фільму для перегляду. – Микита Кишиневський

Український розробник О. Гуральник випустив безкоштовний застосунок «Зирк» для iOS, який миттєво підбирає кіно на вечір. Тут немає реклами,

реєстрацій чи платних підписок. Користувач трусить телефон і бачить один фільм із топ-1000 світового рейтингу TMDB. Алгоритм поступово підлаштовується під смаки глядача завдяки системі оцінок «Влучно», «Ок» чи «Не моє». Також сервіс одразу підказує, на яких легальних платформах в Україні можна переглянути обране кіно. Весь програмний код застосунку написала нейромережа Claude, а розробник взяв на себе ідею, тестування та просування. «Зирк» здатний видавати рекомендації навіть без інтернету, адже база фільмів вшита безпосередньо в код. Мережа потрібна лише для перевірки актуальних стримінгів. Уже в листопаді застосунок отримає оновлення для незрячих і слабозорих користувачів. Згодом розробник планує додати фільтри за жанрами, настроєм та пряму інтеграцію з популярними українськими сервісами – Megogo, Sweet.tv і «Київстар ТБ». Докладніше:

https://shotam.info/ukrainskyy-rozrobnyk-stvoryv-zastosunok-dlia-shvydkoho-vyboru-filmu-dlia-perehliadu/

Благодійність

Примірник ще не анонсованої книжки Ілларіона Павлюка продали за донат у 58 тисяч

Під час благодійного концерту гурту «Курган & Agregat» у Житомирі 1 листопада на аукціоні продано перші два примірники нової, ще не представленої публічно книжки письменника І. Павлюка за 58 і 50 тисяч гривень. Докладніше:

https://chytomo.com/prymirnyk-shche-ne-anonsovanoi-knyzhky-illariona-pavliuka-prodaly-za-donat-u-58-tysiach/

У Харкові пройде благодійний передпоказ фільму про Паралімпіаду з Владом Хільченком. – Олексій Содома

5 листопада у Харкові відбудеться благодійний показ фільму про участь у зимовій Паралімпіаді-2026 В. Хільченка – харківського сноубордиста й автора YouTube-каналу «Однією Правою». Весь прибуток з події буде спрямовано на збір на честь сноубордиста Г. Азарова, який служив в антишахедному батальйоні Darknode. Докладніше:

https://lyuk.media/news/not-what-happens-to-us/

Олександр Пономарьов проведе благодійні концерти у США на підтримку українських захисників. – Ірина Пташка

6 листопада в Нью-Йорку стартує благодійний тур О. Пономарьова містами США. Загалом український співак проведе дев’ять концертів у межах спільної ініціативи з організацією Revived Soldiers Ukraine. Збиратимуть кошти для тих, хто отримав тяжкі поранення під час захисту України. Докладніше:

https://ktoday.com.ua/110945/oleksandr-ponomarov-provede-blagodijni-konczerty-u-ssha-na-pidtrymku-ukrayinskyh-zahysnykiv/

Театр

«Це – свято для мене як авторки роману»: Анастасія Левкова про театральну прем'єру «За Перекопом є земля». – Людмила Слободенюк

29 жовтня у Національному академічному драмтеатрі імені Лесі Українки відбувся перший прем'єрний показ вистави «За Перекопом є земля» (за романом А. Левкової). Своїми враженнями від театральної адаптації своєї книги поділилася письменниця. Докладніше:

https://suspilne.media/crimea/1440911-ce-svato-dla-mene-ak-avtorki-romanu-anastasia-levkova-pro-teatralnu-premeru-za-perekopom-e-zemla/

«Трилогія завершилася, але не катастрофою».Тамара Трунова – про «Не розходьтесь.Трипілля» і складність мислення. – Вікторія Кіхтенко

«Після вистав головної режисерки Театру на лівому березі Т. Трунової „мислення завжди трохи болить", як каже одна з персонажок її нової вистави „Не розходьтесь. Трипілля", прем'єра якої відбудеться 31 жовтня. Трунову можуть називати безкомпромісною, а її вистави – ляпасами. Але вона не має на меті дати комусь ляпаса. Цей ляпас виходить сам собою – просто тому, що мало хто не звик чути правду, навіть якщо її повідомляють доволі делікатно. Протягом трьох місяців В. Кіхтенко спостерігала за процесом створення прем'єри – не лише як журналістка, а і як „агентка театру", яка бачила залаштунки. Що з цього вийшло, розповідаємо одразу в двох форматах: у щоденниках „агентки театру" та в інтерв'ю із Т. Труновою – про розширення ролі режисера, акторів і глядачів». Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1441289-trilogia-zaversilasa-ale-ne-katastrofoutamara-trunova-pro-ne-rozhodtestripilla-i-skladnist-mislenna/

Відеоверсію вистави-дослідження «Кімната Левчанівської» театру «Гармидер» опублікували на YouTube

Прем'єра вистави відбулася 17–18 жовтня в Луцьку. Режисерка та сценаристка – Р. Порицька. Докладніше:

https://kultura.rayon.in.ua/news/1113077-videoversiiu-vistavi-doslidzennia-kimnata-levcanivskoyi-teatru-garmider-opublikuvali-na-youtube

Музика

Клавесинна музика в Україні. Де навчатись, на чому і який репертуар грати? Друга частина. – Дарія Гнатів

Йдеться про те, як в Україні стають клавесиністами і де розвивати свою кар'єру далі; чим різняться між собою інструменти і як це впливає на тонкощі виконання; де нині почути ранню й нову музику на клавесині. Докладніше:

https://theclaquers.com/posts/17607

DTF Magazine оголошує опенкол на музичний проєкт Mirage Camp 2026. – Олексій Содома

Культурне медіа DTF Magazine оголосило набір учасників на четвертий музичний кемп Mirage Camp 2026. Під час нього артисти навчатимуться та писатимуть музику в межах закритої екосистеми. Під час кемпу з учасниками

працюватимуть ментори з музичної індустрії. Серед них – KLER, Євген Філатов, BADWOR7H та інші діячі музичної сфери, яких оголосять згодом. Mirage Camp триватиме з 30 листопада до 4 грудня і складатиметься з триденного навчального інтенсиву з лекціями і джем-сесіями, а також фінального запису альбому з треків учасників. Створений альбом вийде на стримінгах, а також у форматі лімітованого вінілу. Докладніше:

https://lyuk.media/news/mirage-camp-2026/

Вийшов посмертний альбом воїна Третьої окремої штурмової бригади Ярослава «Варнака» Іванова. – Дар'я Лобанок

30 жовтня вийшов альбом «Де нові треки?» – посмертний альбом 23-річного музиканта, поета і бійця окремої роти радіоелектронної боротьби у складі Третього армійського корпусу Я. «Варнака» Іванова. Першу частину платівки музикант майже завершив самостійно. Решту композицій допрацювали після його загибелі. До альбому увійшли спільні треки з Нельсон («Плаче небо»), проєктом «Військовий стан» («Втрата») та гуртом хейтспіч («Тибет»), до якого також долучилася вокалістка Слобожанщина. Усі музичні колаборації Ярослав запланував за життя. Завершити їх і зібрати альбом допоміг саундпродюсер AB3 Music Алекс Єфімов. До створення бітів долучилися 121 та 76fm. Зазначається, що альбом «Де нові треки?» є відвертим воєнним щоденником про дорослішання на фронті, контузії, ПТСР, втрату побратимів і прірву між передовою та тилом. Усі роялті з релізу будуть передані родині Ярослава. «Варнак» загинув 31 травня 2026 року під час виконання бойового завдання. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/viyshov-posmertniy-albom-yaroslava-varnaka-ivanova-318734/

Діджейка Nastia скасувала виступи в США через політику Трампа щодо України. – Оксана Мамченкова

Українська діджейка та продюсерка Nastia (А. Топольська) скасувала всі свої заплановані виступи у Сполучених Штатах – принаймні доти, доки адміністрація Трампа не «змінить свою політику щодо України». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/30/777276_didzheyka_nastia_skasuvala.html

Візуальні мистецтва

Сімейні діалоги, спадок митців та монументальне мистецтво: 17 виставок листопада. – Анастасія Курінська

Про 17 нових виставок українського мистецтва, які можна відвідати у листопаді в Києві, Львові та Дніпрі. Частину з них відкрито наприкінці жовтня, але їх все ще можна буде побачити в останній місяць осені. Це: «Небо голубе, сонце світить» у галереї «Кузня» (Київ), «Руки, що тягнуться до інжиру» в галереї «Артсвіт» (Дніпро), «Грегорійчуки: генеалогія пристрасті» у Національному музеї у Львові імені Андрея Шептицького тощо. Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1440447-simejni-dialogi-spadok-mitciv-ta-monumentalne-mistectvo-17-vistavok-listopada/

Український фотограф Саша Курмаз став фіналістом престижної фотопремії Deutsche Börse Prize. – Дар'я Лобанок

Український фотограф О. Курмаз увійшов до короткого списку Deutsche Börse Photography Foundation Prize 2027. Його номіновано за фотокнигу «Red Horse» («Червоний кінь»), опубліковану Éditions Images Vevey у листопаді 2025 року, яка є візуальним щоденником повномасштабного вторгнення росії в Україну. У проєкті поєднуються документальні фотографії з особистими нотатками, а також матеріалами та зображеннями, знайденими на вулицях. Дизайн видання створив графічний дизайнер Ніколя Поллі. Книга містить близько 800 сторінок. Переможця оголосять 29 квітня 2027 року. Виставку проєктів, що потрапили до короткого списку, представлять у Галереї фотографів у Лондоні з 10 березня по 6 червня 2027 року. Потім її покажуть у Deutsche Börse Photography Foundation в Ешборні у Франкфурті з 19 червня по 26 вересня 2027 року. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/sasha-kurmaz-uviyshov-do-shortlista-deutsche-boerse-prize-318727/

Роботи карикатуриста з Дніпра вийшли до фіналу міжнародного конкурсу в Марокко. – Микита Кишиневський

Дві роботи дніпровського карикатуриста О. Дубовського стали фіналістами міжнародного конкурсу в Марокко. Цьогорічна тема мистецького змагання – «Художники у боротьбі за мир». Докладніше:

https://shotam.info/roboty-karykaturysta-z-dnipra-vyyshly-do-finalu-mizhnarodnoho-konkursu-v-marokko/

Кіномистецтво. Кінопрокат

Мінкульт розглядає питання підтримки кінотеатрів та кіноіндустрії в умовах повномасштабного вторгнення. – Марина Пилипенко

Міністерство культури України опрацьовує питання підтримки кінотеатрів і кіноіндустрії, зокрема в рамках програм компенсації втрат бізнесам, яких вони зазнали внаслідок повномасштабного вторгнення. Про це повідомила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Т. Бережна. На питання, чи планується запровадження компенсації кінотеатрам операційних витрат і витрат за скасовані сеанси, Бережна відповіла: «Зараз ми з головою Держкіно А. Осіповим, з моєю заступницею Н. Мовшович думаємо в цьому контексті. Загалом, на рівні уряду ми працюємо над питанням компенсації втрат бізнесам, які вони понесли внаслідок повномасштабного вторгнення і останніх російських атак. Тому питання кінотеатрів і кіноіндустрії також опрацьовується. Зрозуміло, що це специфічне питання, як і всі питання в культурі, але в рамках урядової політики думаємо над рішенням в умовах обмеженості державного бюджету». Щодо можливості запровадження програми надання коштів глядачу через «Дію» для цільових витрат у кінотеатрах, прем'єр-міністерка констатувала, що наразі такої програми не передбачається. «Якщо таке рішення буде, то повідомимо про нього», – поінформувала вона. Джерело:

https://detector.media/infospace/article/253662/2026-10-31-minkult-rozghlyadaie-pytannya-pidtrymky-kinoteatriv-ta-kinoindustrii-v-umovakh-povnomasshtabnogo-vtorgnennya/

Фільм «Камуфляж» здобув перемогу на 55-му Міжнародному кінофестивалі «Молодість». – Анна Коваленко

У Києві оголошено переможців 55-го Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість». Головну нагороду здобула повнометражна стрічка «Камуфляж» режисера М. Гібаленка. Творці фільму отримали статуетку «Скіфського оленя», а також приз у розмірі 5 тисяч доларів. У національному конкурсі переміг фільм «Відкритий світ» режисерів Р. Хімея і Я. Малащука. Спеціальні відзнаки віддали стрічкам «ДІМ TV» С. Гери та «Інжир» Н. Хікмета (Азербайджан, Україна). Журі Спілки кінокритиків України нагородило дипломом за найкращий фільм національного конкурсу роботу «Братчик» Х. Браславської (Україна). За внесок в українське кіномистецтво почесного «Скіфського оленя» вручено народній артистці України А. Роговцевій. Докладніше про переможців у всіх конкурсних номінаціях:

https://life.pravda.com.ua/society/ogolosili-peremozhciv-55-go-kinofestivalyu-molod-perelik-318770/

У Харкові відбудеться фестиваль «Мандрівний Docudays UA». – Олексій Содома

Від 1 по 8 листопада у Харкові проходить фестиваль документального кіно «Мандрівний Docudays UA». Окрім показів стрічок, передбачено розмови про суспільні теми, зокрема про деколонізацію та безбар'єрність. Докладніше про програму:

https://lyuk.media/news/traveling-docudays-ua-2026/

Фільм режисерки Жанни Озірної «Інтимна сцена» презентують на Les Arcs Coproduction Village у Франції. – Валерія Буняк

Фільм про інтимність і стосунки ветеранів після поранення «Інтимна сцена» Ж. Озірної презентують на майданчику для розвитку кінопроєктів Les Arcs Coproduction Village у Франції. Les Arcs Coproduction Village є частиною професійної програми Industry Village у межах фестивалю Les Arcs Film Festival. Щороку він збирає сотні представників кіноіндустрії. Участь у Les Arcs Coproduction Village дає змогу знайти однодумців, обговорити потенційні моделі копродукції та розширити коло партнерів, зацікавлених у майбутньому фільмі. Цьогоріч з 496 заявок міжнародна команда Les Arcs відібрала 17 проєктів, серед яких – «Інтимна сцена». Його презентують з 12 до 15 грудня на майданчику для повнометражних фільмів на етапі розробки. За підтримки Українського культурного фонду відзнято перший тизер. Команда планує розвивати проєкт як гібридне експериментальне кіно з партисипативним підходом: люди з досвідом травми будуть залучені не лише до зйомок, а й до обговорення та формування сценарію. Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253658/2026-10-30-film-rezhyserky-zhanny-ozirnoi-intymna-stsena-prezentuyut-na-les-arcs-coproduction-village-u-frantsii/

За премію кінокритиків «Кіноколо» цьогоріч змагатимуться 166 робіт. – Валерія Буняк

Дев'ята національна премія кінокритиків «Кіноколо» завершила приймання заявок. У конкурсі візьмуть участь 166 робіт, зокрема розглядатимуть роботи початківців. Номінантів у кожній з категорій оголосять 23 листопада. За кінороботи голосуватиме комітет, до якого ввійшли 60 людей (члени СКУ та ФІПРЕССІ). Лавреатів оголосять наприкінці грудня. Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253657/2026-10-30-za-premiyu-kinokrytykiv-kinokolo-tsogorich-zmagatymutsya-166-robit/

Як Олена Пчілка врятувала Колобка. – Андрій Кокотюха

Про створений за підтримки УКФ документальний фільм «Я словом поділюсь. Олена Пчілка» режисерки Н. Пономарів, прем'єра якого відбулася 22 жовтня відразу на ютубі. Докладніше:

https://detector.media/kritika/article/253684/2026-11-02-yak-olena-pchilka-vryatuvala-kolobka/

Українська кримінальна комедія «Добре, що мама не знає» вийшла у прокат після восьми років роботи над фільмом

29 жовтня в український прокат вийшла кримінальна іронічна комедія «Добре, що мама не знає» режисера О. Литвиненка. Стрічка у стилі сучасного неонуару розповідає про трьох членів однієї родини, кожен із яких опиняється у власній кримінальній історії. Докладніше:

https://www.cinema.in.ua/ukrainska-kryminalna-komediia-dobre-shcho-mama-ne-znaie-vyishla-u-shyrokyi-prokat/

Неонуар, кримінал і сімейні таємниці. Брати Литвиненки презентували фільм «Добре, що мама не знає». – Оксана Наумова

Про допрем'єрний показ фільму «Добре, що мама не знає» режисера О. Литвиненка та продюсера Є. Литвиненка, що відбувся 27 жовтня в київському кінотеатрі «Оскар», саму стрічку, її зйомки тощо. Докладніше:

https://detector.media/production/article/253672/2026-11-01-neonuar-kryminal-i-simeyni-taiemnytsi-braty-lytvynenky-prezentuvaly-film-dobre-shcho-mama-ne-znaie/

Вийшов трейлер фільму «Машина часу Майдан» про Революцію Гідності

Кінооб'єднання «Вавилон'13» представило трейлер фільму «Машина часу Майдан» режисерів Р. Любого і В. Тихого. Стрічка, створена на основі архівних кадрів Революції Гідності, вийде в український прокат 19 листопада. Основою фільму стали тисячі годин відеоматеріалів, які учасники «Вавилон'13» знімали під час Революції Гідності. Архівні кадри поєднали із сучасною історією, щоб показати Майдан очима покоління, яке під час революції було ще

дітьми. До створення стрічки долучався поет і військовослужбовець М. Кривцов. Після його загибелі автори вирішили включити до фільму його вірші та особисті записи про Майдан. У червні 2026 року «Машину часу Майдан» представили на британському фестивалі Sheffield DocFest, де фільм отримав спеціальну відзнаку журі. Стрічку також показували на фестивалях у Сараєві та Одесі. Джерело:

https://bit.ua/2026/10/vyjshov-trejler-filmu-mashyna-chasu-majdan-pro-revolyutsiyu-gidnosti/

Американсько-український режисер Євген Котляренко: «Хаос сьогодні став підписом самої реальності». – Наталія Серебрякова

Є. Котляренко, українсько-американський режисер, відомий за фільмом «Spree», повертається з «Vintage Violence» – жанрово еклектичною кримінальною історією, яка перетворює інтернет-флірт на криваву пародію японського гангстерського кіно. Після прем'єри на Міжнародному кінофестивалі в Торонто стрічку представили на фестивалі в Сіджесі. Зокрема, в інтерв'ю Котляренко розмірковує про своє українське коріння, дитячі спогади про Одесу та стійкість української культури в умовах російської війни проти України. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/yevgen-kotlyarenko-pro-film-vintage-violence-i-lyudski-zv-yazki-onlayn-318737/

Література. Книговидання

Віктор Круглов очолив новий комітет для видавців і друкарів у Спілці українських підприємців

Засновник і генеральний директор видавництва «Ранок» В. Круглов очолив новий Комітет видавничої та поліграфічної індустрії у Спілці українських підприємців. Комітет створено, щоб видавці й поліграфісти могли разом визначати проблеми галузі, пропонувати рішення та відстоювати свої інтереси в діалозі з державою. У «Ранку» зазначають, що війна посилила звичні бізнесові труднощі, бо на роботу всього книжкового ринку впливають руйнування виробництв, загрози для друкарень і складів, зростання витрат, брак фінансування та нестабільна робота виробництв. «Українська книжка – частина освітнього й культурного простору, а власна видавнича та поліграфічна інфраструктура дає змогу не залежати від зовнішніх виробничих можливостей. Тому здатність галузі працювати, відновлюватися та розвиватися безпосередньо впливає на те, яким буде український книжковий ринок у найближчі роки», – пояснили у видавництві. На першій зустрічі учасники комітету обговорили, чого чекають від його роботи, і визначили головні завдання: захищати спільні інтереси видавців і поліграфістів; виробити спільну позицію щодо проблем галузі; вести постійний діалог із державою та міжнародними партнерами. Докладніше:

https://chytomo.com/viktor-kruhlov-ocholyv-novyj-komitet-dlia-vydavtsiv-i-drukariv-u-spiltsi-ukrainskykh-pidpryiemtsiv/

Дебютну книжку «Аґрафки» номінували на естонську премію за

найкращий дитліт

Книжка-картинка «Зірки і макові зернята» українських художників Р. Романишин й А. Лесіва увійшла до списку номінантів естонської премії дитячої перекладної літератури Paabeli Torn 2026 року. Естонською книжка вийшла під назвою «Taevatähed ja mooniseemned» у видавництві Päike ja Pilv. З української її переклала літературна критикиня, письменниця і перекладачка Ілона Мартсон. Естонське видання вийшло 2026 року. Раніше видавництво Päike ja Pilv також опублікувало естонською іншу книжку творчої майстерні «Аґрафка» – «Війна, що змінила Рондо». Докладніше:

https://chytomo.com/debiutnu-knyzhku-agrafky-nominuvaly-na-estonsku-premiiu-za-najkrashchyj-dytlit/

В Угорщині видали історичний роман Володимира Даниленка «Клітка для вивільги». – Микола Шмигін

У будапештському видавництві «ABARTKiadó» вийшов роман В. Даниленка «Клітка для вивільги». Переклад твору зробив відомий угорський письменник і перекладач Аттіла Ф. Балаж. Докладніше:

https://history.rayon.in.ua/news/1113121-v-ugorshhini-vidali-istoricnii-roman-volodimira-danilenka-klitka-dlia-vivilgi

Музейна справа

«Пам’ять у кадрі»: на виставці ЮНЕСКО презентували рідкісні кадри з життя єврейських громад України. – Микола Шмигін

У межах заходу «Пам’ять у кадрі: аудіовізуальна спадщина України для світу і майбутнього», присвяченого Всесвітньому дню аудіовізуальної спадщини, відбулася виставка, що висвітлює життя єврейських громад в Україні понад сто років тому. Експозиція об’єднала унікальні архівні фотографії та рідкісні кінокадри, які зберегли свідчення про побут, освіту, релігійне життя та культурну спадщину єврейського населення першої половини ХХ століття. Основою виставки стали матеріали з колекції Центрального державного аудіовізуального та електронного архіву (ЦДАЕА). На світлинах зображені синагоги в різних куточках України, єврейські школи, діяльність громадських організацій, студентів і письменників, а також театральних труп. Важливою частиною експозиції стали два зацифровані фільми 1913 року із зібрання Довженко-Центру – «Горе Сарри» та «Життя євреїв у Палестині». Це найстаріші стрічки на єврейську тематику в колекції установи. Ігрове кіно «Горе Сарри» змальовує історію подружжя з містечка, а документальна стрічка показує життя єврейських осередків у Палестині на початку ХХ століття. Досі обидва фільми існували лише в аналоговому форматі й залишалися недослідженими. Проєкт підготувало Бюро ЮНЕСКО в Україні (UNESCO Ukraine) у партнерстві з Державною архівною службою України, ЦДАЕА та Довженко-Центром за фінансової підтримки Європейського Союзу в Україні. Збереження та заоцифрування таких аудіовізуальних джерел робить їх доступними для науковців і допомагає глибше осмислити багатокультурну історію України. Джерело:

https://history.rayon.in.ua/news/1112847-pamiat-u-kadri-na-vistavci-iunesko-prezentuvali-ridkisni-kadri-z-zittia-jevreiskix-gromad-ukrayini

Музей української діаспори відновив роботу після обстрілу рф 22 жовтня. – Тетяна Борисенко

Філія Музею історії міста Києва – Музей української діаспори 30 жовтня відновив роботу після російського обстрілу. Нині в музеї працюють три виставки: «Я вернусь до своєї Вітчизни...» – про історію й мистецьку спадщину українців світу, котрі в різні часи та за різних обставин були змушені покинути батьківщину й стати емігрантами; «Наш Сікорський», присвячена відомому американському авіаконструктору, «батьку гелікоптера» родом із Києва; «ВАЖКИЙ LUX!» – персональна виставка сучасного мультидисциплінарного художника Є. Литвиненка. Докладніше:

https://suspilne.media/kyiv/1441025-muzej-ukrainskoi-diaspori-vidnoviv-robotu-pisla-obstrilu-rf-22-zovtna/

«Франко. Калейдоскоп» – екскурсія

25 вересня у Домі Франка відкрито виставку «Франко. Калейдоскоп» – мистецький проєкт, який пропонує подивитися на І. Франка не через звичний образ шкільного класика, а через мистецтво, музейні артефакти, особисті історії та сучасні художні погляди. Експозицію побудовано на фондовій колекції Дому Франка. До неї також залучено твори з інших культурних інституцій, зокрема, Національного музею імені Андрея Шептицького та Львівської національної галереї мистецтв імені Бориса Возницького. Представлено світлини, документи, музейні артефакти, живопис і скульптуру, пов’язані з Франком та його добою. Докладніше:

https://mitec.ua/franko-kaleydoskop

У Миколаєві до музею передали стародруки, які намагалися вивезти до Молдови

Миколаївський обласний краєзнавчий музей отримав Біблію 1820 року та Псалтир 1764 року, які ще 2023 року хотіли вивезти з України до Молдови. Книжки музею на зберігання передала Одеська митниця за наказом Міністерства культури «Про передачу безоплатно закладам культури вилучених або конфіскованих цінностей». Докладніше:

https://chytomo.com/u-mykolaievi-do-muzeiu-peredaly-starodruky-iaki-namahalysia-vyvezty-do-moldovy/

Охорона культурної спадщини

У лісі поблизу Чернівців знайшли римські артефакти віком близько 1800 років. – Наталія Фанок

У Цецинському лісі, що неподалік Чернівців, місцеві мешканці знайшли археологічні артефакти римського часу, вік яких становить близько 1800 років. Цінні предмети виявлено під час історико-етнографічних досліджень у межах міжнародного проєкту RESTORY програми Європейського Союзу «Горизонт Європа». Усі знахідки місцеві мешканці передали доктору історичних наук,

професору, завідувачу кафедри суспільних наук та українознавства Буковинського державного медичного університету А. Мойсею, який упродовж 2024–2026 років досліджує історико-культурну спадщину мікрорайону Роша. Мойсей здійснив попередню наукову атрибуцію та датування артефактів, визначив їхнє ймовірне культурне походження, а також розробив графічну реконструкцію ремінної гарнітури. Порівняльний аналіз засвідчив близькість знахідок до провінційно-римської ремісничої традиції, зокрема виробів із території римської Дакії. У процесі дослідження науковець консультувався з археологом М. Ільківим, співробітником Науково-дослідного центру «Рятівна археологічна служба України» Інституту археології НАН України, та фахівцями Сучавського університету імені Штефана Великого (Румунія). Зазначається, що знахідки мають велике значення для вивчення культурних і військових контактів населення Буковини з античним світом. Після завершення наукового дослідження артефакти передадуть до Чернівецького обласного краєзнавчого музею. Докладніше:

https://zahid.espreso.tv/novyny-chernivciv-u-lisi-poblizu-chernivtsiv-znayshli-rimski-artefakti-vikom-blizko-1800-rokiv

Бібліотечна справа. Читання

План релокації та збільшення фінансування: що розповіли в Держкомтелерадіо про подальшу роботу Книжкової палати. – Юрій Свиридюк

За словами першого заступника голови Державного комітету телебачення і радіомовлення Б. Червака, Книжкова палата України продовжує працювати попри пошкодження від російських атак. Один із головних викликів – підготувати сховища до зимового періоду, щоб забезпечити належні умови для зберігання фондів. «Зараз говорити про те, що Книжкова палата не функціонує, не можна. Вона функціонує, вона працює. Люди виконують свої прямі обов'язки і паралельно усувають наслідки ворожих атак», – сказав Червак. Він зазначив, що на 2027 рік для Книжкової палати передбачено 46 мільйонів гривень. Це на 23 мільйони більше, ніж у попередньому році. За словами посадовця, кошти планують спрямувати на ремонтні роботи, відновлення та укріплення приміщень. У Держкомтелерадіо також підтримують ідею змінити статус Книжкової палати з державної наукової установи на державну установу з модернізованими функціями. За словами Червака, така пропозиція надійшла від самої Книжкової палати. «Це спрощує процедуру надання фінансової підтримки Книжковій палаті, і це один із реальних механізмів її підтримки», – пояснив він. Для реалізації цієї ідеї необхідно внести зміни до чинного законодавства. Червак заявив, що Держкомтелерадіо підтримує таку ініціативу. Водночас посадовець визнав, що Книжкова палата мала проблеми ще до повномасштабної війни. Зокрема, будівля потребує капітального ремонту, а низькі зарплати ускладнюють залучення молодих науковців і створюють кадрові проблеми. Однак російські атаки суттєво поглибили наявні труднощі. У Держкомтелерадіо заявляють, що мають план дій на випадок необхідності релокації Книжкової палати та інших установ і підприємств, які перебувають у сфері управління комітету. Водночас рішення про евакуацію або релокацію ухвалюватиме вище

політичне керівництво держави. Червак наголосив, що підготовчу роботу вже проведено, а сам план готовий до виконання після відповідного розпорядження. Також Книжкова палата продовжує оцифровувати свої фонди. Водночас конкретних деталей щодо евакуації окремих найцінніших видань Червак не навів. Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1441005-plan-relokacii-ta-zbilsenna-finansuvanna-so-rozpovili-v-derzkomteleradio-pro-podalsu-robotu-knizkovoi-palati/

Держархів Миколаївщини презентує документальну виставку, присвячену 145-річчю від заснування обласної бібліотеки. – Микола Шмигін

Документи про заснування Миколаївської громадської бібліотеки, збір коштів містянами та прийом перших читачів у 1882 році. Державний архів Миколаївської області презентував документальну виставку, присвячену 145-річчю від заснування Миколаївської громадської бібліотеки (нині Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки). Докладніше:

https://history.rayon.in.ua/news/1112947-derzarxiv-mikolayivshhini-prezentuje-dokumentalnu-vistavku-prisviacenu-145-ricciu-vid-zasnuvannia-oblasnoyi-biblioteki

Закордонні українці

У Канаді вересень офіційно став Місяцем української спадщини

Закон S-210 про вересень як щорічний Місяць української спадщини в Канаді отримав королівську санкцію – останній етап ухвалення законів у Канаді. 29 жовтня він набув чинності. Вересень обрано, бо 7 вересня 1891 року до Канади прибули перші задокументовані українські переселенці – Іван Пилипів і Василь Єлиняк. «Вітаю українську діаспору в Канаді! Святкуймо багатство української культури та вшановуймо покоління українських канадців, які допомогли сформувати Канаду й продовжують робити внесок у її майбутнє. Святкуючи, ми також пам’ятаємо та вшановуємо тих, хто мужньо захищає Україну, її свободу та незалежність», – написав у фейсбуку ініціатор законопроєкту, колишній сенатор Стенлі Кутчер. Докладніше:

https://chytomo.com/veresen-u-kanadi-ofitsijno-stav-misiatsem-ukrainskoi-spadshchyny/

Підтримка України у світі

Голлівудський актор приїхав до Чорнобиля: зірка «Гри престолів» здивував несподіваним візитом. – Людмила Онуфреїв

Данський актор Ніколай Костер-Вальдау, якого глядачі знають за серіалом «Гра престолів», 26 жовтня відвідав ЧАЕС разом із делегацією Програми розвитку ООН. Мета візиту – створення документального проєкту, який розповість світові про життя станції та зони відчуження в умовах повномасштабної війни. Особливу увагу приділили наслідкам російської агресії, пошкодженню захисної арки та необхідності її відновлення. Проєкт має привернути увагу міжнародної спільноти до проблем ЧАЕС, радіаційної безпеки

та необхідності подальшої підтримки України. Дату прем’єри поки не оголошено. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/zirka-serialu-gra-prestoliv-nikolay-koster-valdau-znime-film_n3171927

Випуск підготував Зворський А. С.,
головний бібліограф відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm